

Rapportage 2014 Blauwzaam Energieconvenant II Resultaten 2011-2013

Opgesteld door:
Nick Rundberg en Rianne van der Veen
Stichting Stimular
Rotterdam, 21 augustus 2014

In samenwerking met de 19 deelnemers
van Blauwzaam Energieconvenant-II

Stimular →

*De werkplaats voor
Duurzaam Ondernemen*

 BLAUWZAAM

Blauwzaam Energieconvenant-II

In 2011 ondertekende een eerste groep bedrijven in de regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden het Energieconvenant van Stichting Blauwzaam. Inmiddels is het Energieconvenant ook door een tweede en derde groep bedrijven ondertekend en zal in oktober een vierde groep gaan tekenen. Voorliggend rapport geeft een tussenstand van de resultaten van de tweede groep: Energieconvenant-II.

Energieconvenant II

Op 4 oktober 2012 ondertekenden 22 bedrijven en instellingen Energieconvenant-II van Stichting Blauwzaam, met de doelstelling: in drie jaar (2012-2013-2014) minimaal 10% energie besparen en/of duurzaam opwekken ten opzichte van 2011.

De deelnemers kozen de Milieubarometer als monitoringsinstrument. Stichting Stimular begeleidt hen bij het invullen van de gegevens en maakt jaarlijks een voortgangsrapportage. De cijfers en plaatjes in het rapport zijn gemaakt met de Milieubarometer.

De deelnemers aan Energieconvenant-II zijn:

- Architectenbureau Bikker
- Aspect - ICT
- Avelingen Groep
- C.M. Baars & Zn.
- Den Hartog Rietbedrijf
- Fa. de Jong Fruit
- Gemeente Leerdam
- Gemeente Zederik
- J.W. de Lange
- Landwinkel Van Buuren Fruit
- Montapacking
- Rabobank Vijfheerenlanden
- Van der Vegt
- Van der Wal Interieur adviseurs
- Van Noord Accountants Leerdam
- Vink Schilderwerken & Bouwonderhoud
- Volt Electro Groep Leerdam
- Wemmers Installatiebedrijf
- Zuivelcoöperatie DeltaMilk - De Graafstroom

Dit jaar hebben drie van de 22 bedrijven door omstandigheden hun deelname beëindigd. Dit zijn Ad & Tineke's dagwinkel, Ballast Nedam IPM en het Heerenlanden College.

Opbouw rapport

Dit rapport laat zien wat de bedrijven in Energieconvenant-II de eerste twee jaar hebben gedaan om hun CO₂-uitstoot te verminderen.

Het eerste hoofdstuk laat zien wat de CO₂-uitstoot van de groep bedrijven samen is en hoe hun gezamenlijke CO₂-uitstoot zich ontwikkelt. Daarna volgen de presentaties van de afzonderlijke deelnemers, op alfabetische volgorde. In de bijlagen zijn de CO₂-totalen en het gebouwgebonden energiegebruik per bedrijf samengevat.

CO₂-uitstoot in Convenant-II

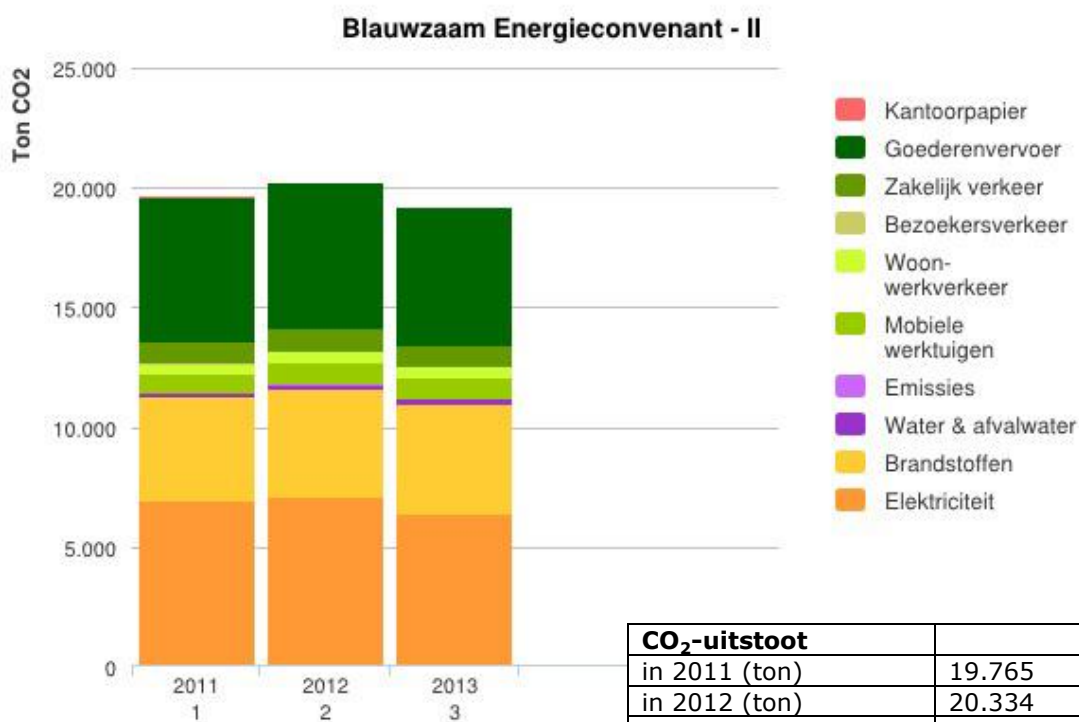
Hier presenteren we de ontwikkeling van de CO₂-uitstoot in de eerste twee jaar van Blauwzaam Energieconvenant-II.

De bedrijven hebben de afgelopen twee jaar veel maatregelen uitgevoerd om energie en brandstof te besparen. Het resultaat is terug te vinden in de grafieken en in bijlage 1 en 2. Van de 19 bedrijven hebben 12 hun CO₂-uitstoot verminderd. Vijf bedrijven hebben de besparing niet in absolute zin behaald, maar wel per euro omzet of per medewerker. Eén bedrijf heeft nog geen CO₂-reductie behaald.

In onderstaande grafiek zien we de totale CO₂-uitstoot van Energieconvenant-II. Voor die deelnemers die één van de jaren (nog) niet konden invullen zijn de waarden van een volledig ingevuld jaar overgenomen. De CO₂-reductie in 2013 is 2,6% ten opzichte van 2011 (het referentiejaar). Ten opzichte van 2012 is de reductie 5,6%, dus als de bedrijven zo doorgaan met besparen, zal ten opzichte van 2012 wel de beoogde 10% worden gehaald.

Daarbij wordt opgemerkt dat drie bedrijven in de groep verantwoordelijk zijn voor meer dan 80% van de totale CO₂-uitstoot (zie bijlage 1). In die zin zegt de totale CO₂-uitstoot dus niet alles en is het vooral belangrijk te bekijken wat iedere deelnemer afzonderlijk heeft gedaan.

We verwachten dat de inspanningen van de bedrijven in Blauwzaam Energieconvenant-II een inspiratiebron zullen zijn voor de lezer van dit rapport.

Wat betekent de besparing van 472 ton CO₂?

De deelnemers van Energieconvenant-II hebben ervoor gezorgd dat dankzij de besparing van 416 ton CO₂ het volgende niet meer nodig is:

- 50 rondjes in de auto om de evenaar, óf
- 7.000 m² zonnecellen ter compensatie van de CO₂-uitstoot.

CO ₂ -uitstoot	
in 2011 (ton)	19.765
in 2012 (ton)	20.334
in 2013 (ton)	19.293
Verskil CO ₂ -uitstoot t.o.v. 2011	
Absoluut (ton)	-472
Percentage	-2,6%

Energiebesparing & CO₂-besparing

In deze rapportage wordt vooral de CO₂-besparing zichtbaar gemaakt. Hierbij kunnen alle fossiele brandstoffen en elektriciteit makkelijk opgeteld worden en op die manier de besparing berekend worden. Vervoer wordt hierin dus ook meegenomen.

Omdat de hoeveelheid vervoer in sommige bedrijven erg afhankelijk is van de opdrachten van dat jaar omdat bijvoorbeeld bouwlocaties dit jaar verder weg zijn dan andere jaren, is het ook interessant om te kijken naar de energiebesparing zonder vervoer. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (voorheen Agentschap.nl) heeft een methodiek waarmee dit zogenoemde gebouwgebonden energieverbruik wordt berekend.

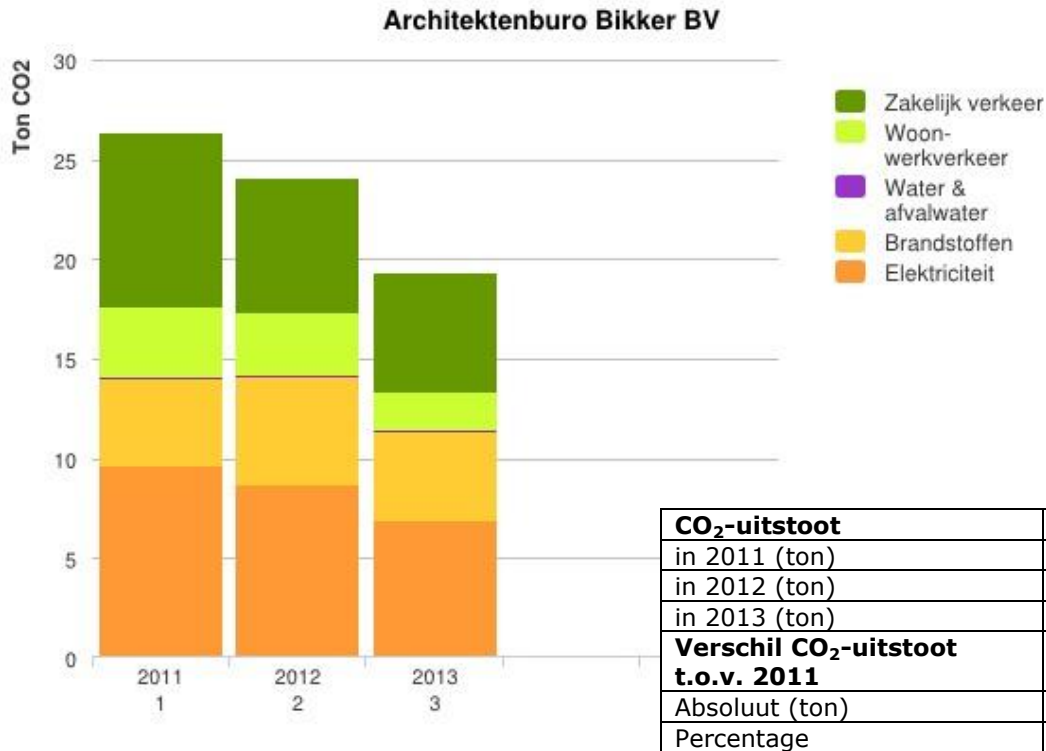
Er zijn een paar redenen waarom de stijging of daling in het gebouwgebonden energieverbruik voor sommige bedrijven sterk verschilt van de CO₂-meter:

- Vervoer telt niet mee
- Groene stroom telt niet mee
- Waterverbruik telt niet mee

In bijlage 2 van dit rapport staat de tabel met de ontwikkeling in het gebouwgebonden energieverbruik.

Architektenburo Bikker

Architektenburo Bikker realiseerde in 2013 een besparing in CO₂-uitstoot van 26,6% ten opzichte van 2011. De uitstoot daalde van 26,4 ton naar 19,4 ton (daling van 7 ton). Dit is met name gerelateerd aan de afname in zakelijk verkeer, elektriciteitsverbruik en woon-werkverkeer.

Genomen maatregelen

Architektenburo Bikker nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Het verlichtingsplan is aangepast. Er wordt ook nog gekeken naar sensoren voor verlichting.
- Qua verlichting ligt het zwaartepunt van besparing in de optimalisering van de huidige verlichting, hier zijn al enkele stappen in gemaakt.
- De functies van 2 servers zijn gecombineerd, zodat de oude server uitgezet kon worden.
- Apparatuur en computers zijn ingeregeld voor zuiniger stroomverbruik.
- Het was ook gepland om de CV-ketels te vervangen, maar deze investering is nog even uitgesteld i.v.m. andere investeringen die dit jaar gedaan moeten worden.
- Er is in 2013 LED geplaatst in de verlichting die vaak aan staat (ook 's nachts).
- Er is bij het personeel de bewustwording ontstaan dat er bewust met verlichting omgegaan moet worden. Dit gaat nu automatisch.

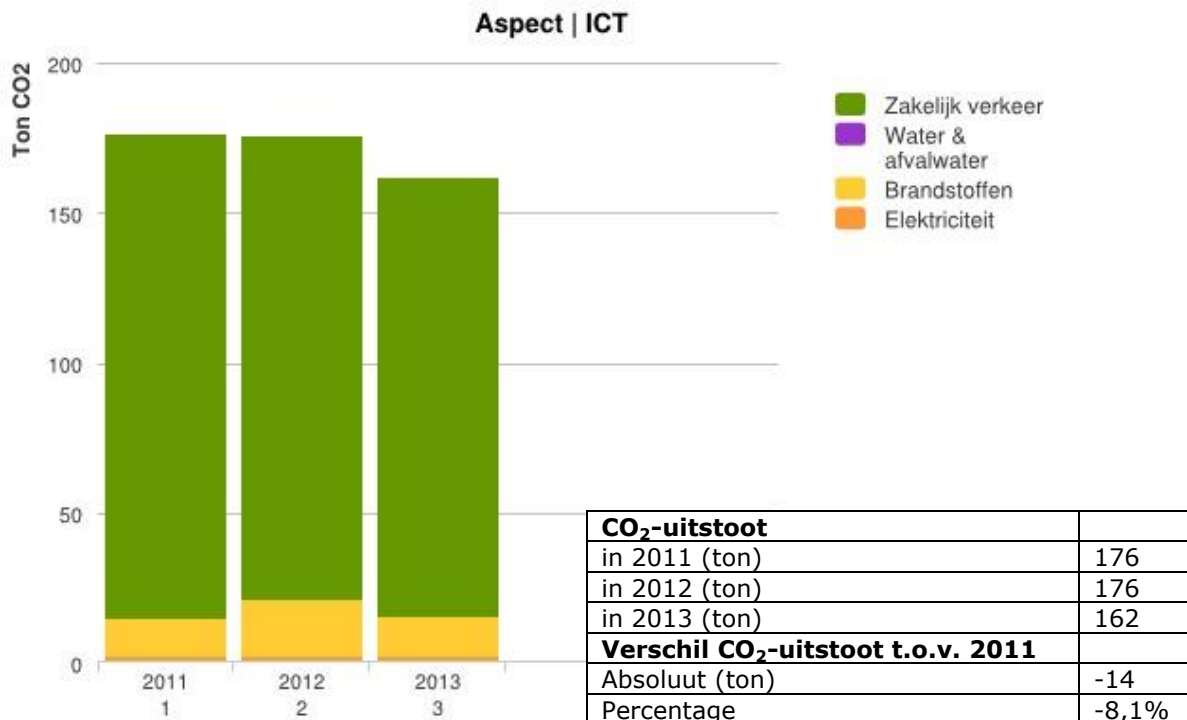
Geplande maatregelen

Architektenburo Bikker heeft de volgende maatregelen op de planning staan:

- Kierdichting verbeteren, het is een oud pand waar nog vrij veel tocht naar binnen komt.

Aspect | ICT

De CO₂-uistoot van Aspect ICT is gedaald, van 176 ton in 2011 naar 162 ton in 2013. Het elektriciteitsverbruik is iets gestegen (niet zichtbaar vanwege groene stroom), het brandstofverbruik voor zakelijk verkeer is iets gedaald. Aspect ICT zit sinds eind 2013 tijdelijk in een ander pand. Hun huisvestingsplek wordt duurzaam verbouwd.

Genomen maatregelen

Aspect ICT nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- In 2012 is één rijder van een dieselauto overgestapt naar een elektrische auto (Prius plug-in hybride).
- In 2012 is één rijder overgestapt van een benzineauto naar een aardgasauto.
- Verbruik per kilometer omlaag brengen, door acties richting rijders.
- Op vaste huisvestingsplek wordt volop gebouwd aan een duurzamer pand. Waarschijnlijk is Aspect ICT daar vanaf 2015 weer gehuisvest.
- In 2013 twee plug-in hybride auto's in gebruik genomen.

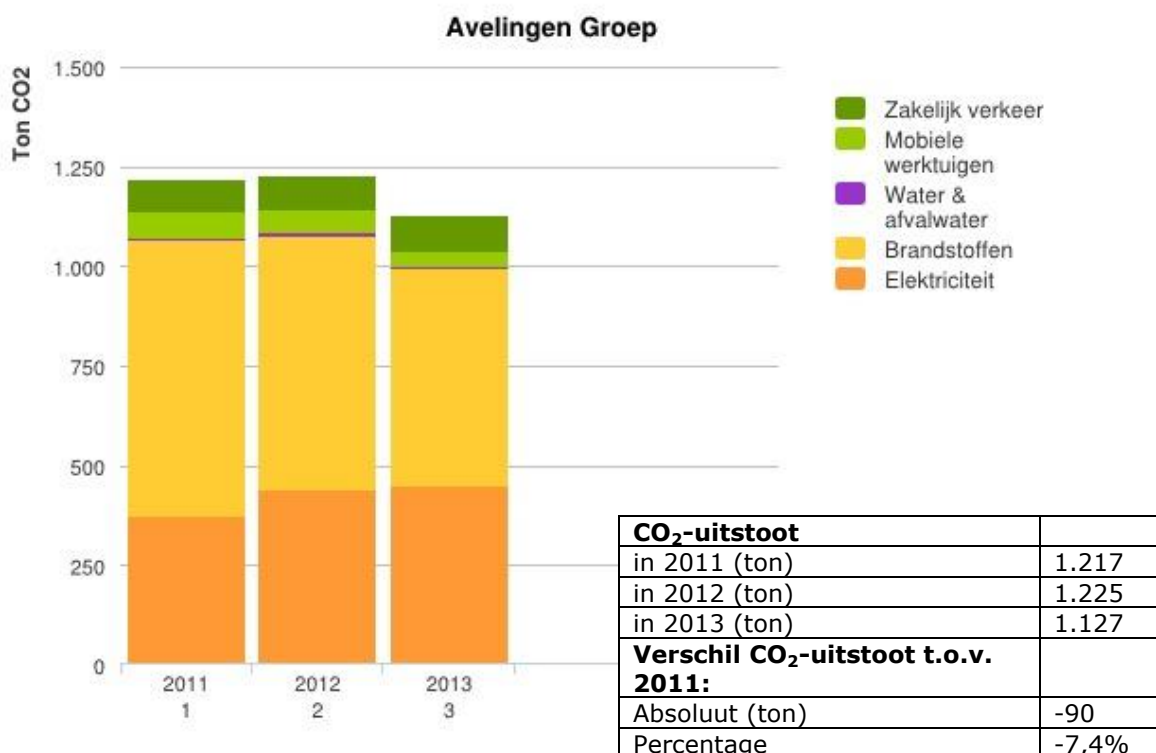
Geplande maatregelen

Aspect ICT heeft de volgende maatregelen op de planning staan:

- In 2014 nog een plug-in hybride auto in gebruik nemen.

Avelingen Groep

De CO₂-uitstoot van Avelingen Groep is in 2013 met 7,4% afgenomen ten opzichte van 2011. De uitstoot daalde van 1.217 ton in 2011 naar 1.127 ton in 2013. Gerekend per omzet is de CO₂-uitstoot zelfs met 10,4% gedaald. De grootste daling is veroorzaakt door de afname van het brandstofverbruik voor verwarming (aardgas). Het elektriciteitsverbruik is daarentegen gestegen.

Genomen maatregelen

Avelingen Groep nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Inkoop duurzame energie (gas en elektriciteit) vanaf 2013
- Nachtverbruik onderzoeken en indien mogelijk verlagen
- Vervanging van de verlichting (overgaan op TL-armaturen of LED-verlichting)
- Track & Trace om het brandstofverbruik goed in kaart te brengen
- Nieuw wagenpark aangeschaft met zuinigere auto's
- Medewerkers bewust gemaakt van energievervalsing
- Gebouwbeheersysteem geïmplementeerd
- Voorzetramen geplaatst tijdens de winter

Geplande maatregelen

Avelingen Groep heeft de volgende maatregelen op de planning staan:

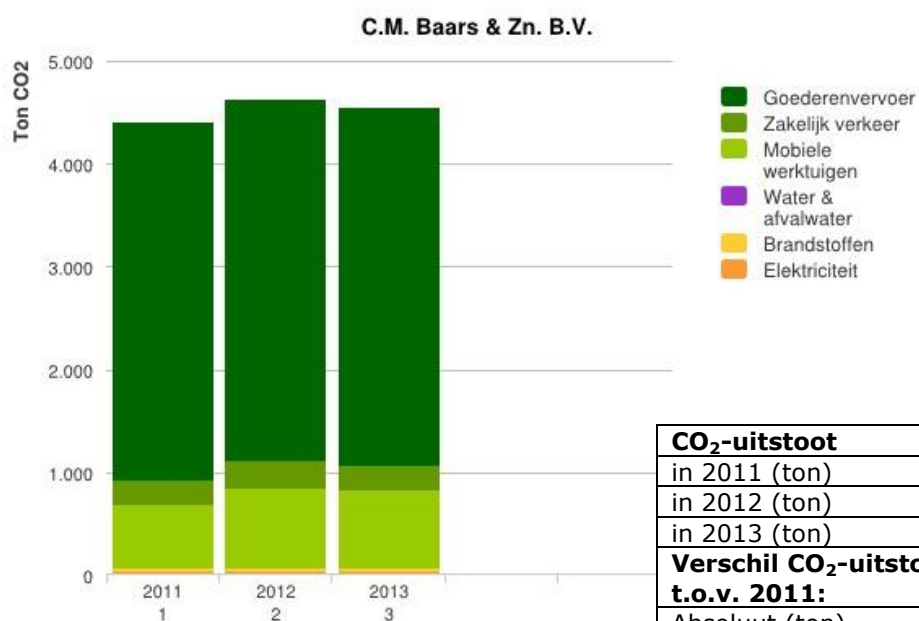
- Uniforme afvalscheiding implementeren
- Kartonnen bekertjes aanschaffen ipv plastic
- Energiezuinige verlichting
- Onderzoek naar zonnepanelen
- Communicatie, hoe communiceren we onze duurzaamheid
- Start nieuwbouwplannen locatie Giessenburg

C.M. Baars & Zn.

De CO₂-uitstoot van C.M. Baars & Zn. is in 2013 gestegen met 3% ten opzichte van 2011. De uitstoot steeg van 4.400 ton in 2011 naar 4.554 ton in 2013 (stijging van 154 ton). Dit komt met name doordat het bedrijf meer projecten heeft uitgevoerd. Met name het dieselverbruik voor mobiele werktuigen is gestegen.

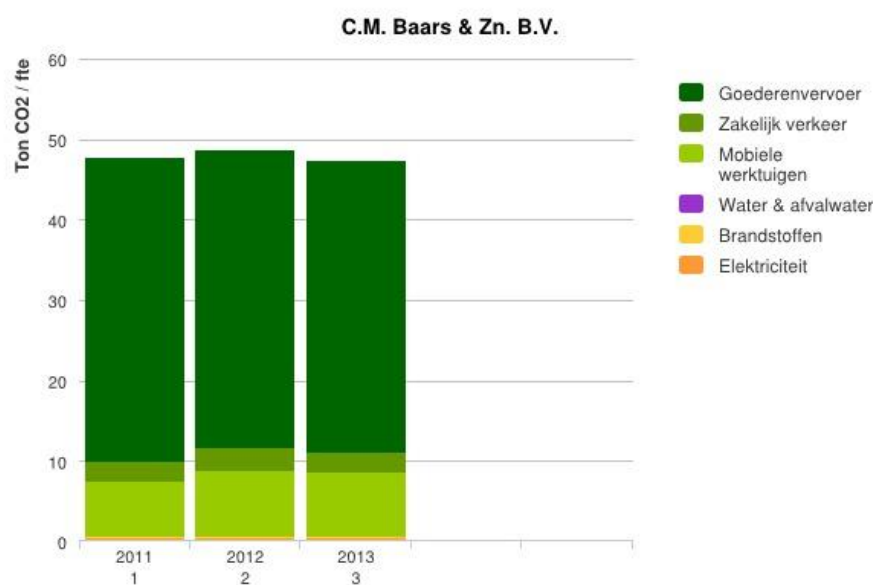
De CO₂-uitstoot per medewerker (fte) is wel gedaald, namelijk met 0,8%, zoals is te zien in de onderste grafiek. Met name het goederenvervoer per medewerker is gedaald.

Grafiek CO₂-emissie absoluut

CO₂-uitstoot	
in 2011 (ton)	4.400
in 2012 (ton)	4.635
in 2013 (ton)	4.554
Vershil CO₂-uitstoot t.o.v. 2011:	
Absoluut (ton)	+154
Percentage	+3%

Grafiek CO₂-emissie per medewerker (fte)

Genomen maatregelen

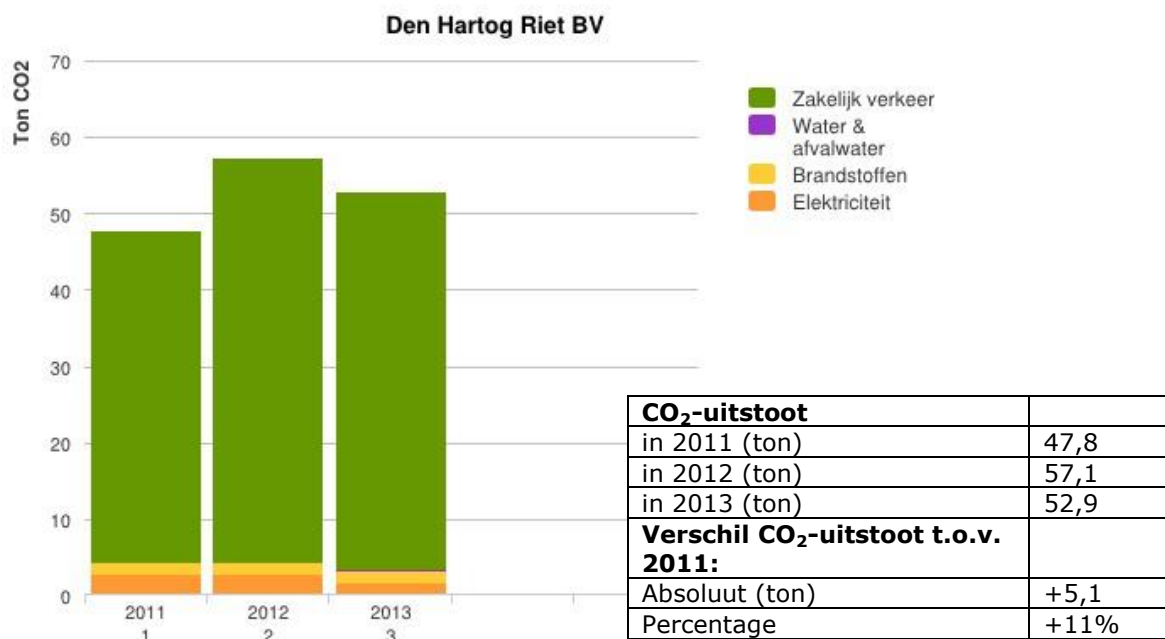
C.M. Baars & Zn. nam onder andere de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Begrenzen snelheid vrachtwagens.
- Aanstellen mentor chauffeur voor veilig en milieubewust rijden.
- Deelname aan cursus Het Nieuwe Rijden.
- Bewustwording vergroten bij werknemers door regelmatig in personeelskrant te schrijven over de uitstoot.
- Bij aanschaf nieuw materieel kijken naar verbruik en milieubelasting.
- Energieaudit opgesteld over energieverbruikers op kantoor.
- Vervanging van wielkraan (schonere en zuinigere motor)
- Duurzame personeelsdag georganiseerd met meerdere transportbedrijven (Blauwzaam transport & logistiek)
- Vervanging enkele vrachtwagens met nieuwere en zuinigere motor
- Workshop MVO voor leidinggevenden van het bedrijf
- Toyota hilux ingeruild voor VW bus en oude VW bus ingeruild voor VW bus
- Chip in auto Citroën C4 (welke besparing oplevert van 1 op 16 naar 1 op 19,5)
- Personenauto Peugeot 508 hybr. ingeruild voor Peugeot 407
- Tijdschakelaar op buitenverlichting
- Toolbox werknemers over MVO en zuinig rijden; Symposium Blauwzaam over duurzaamheid

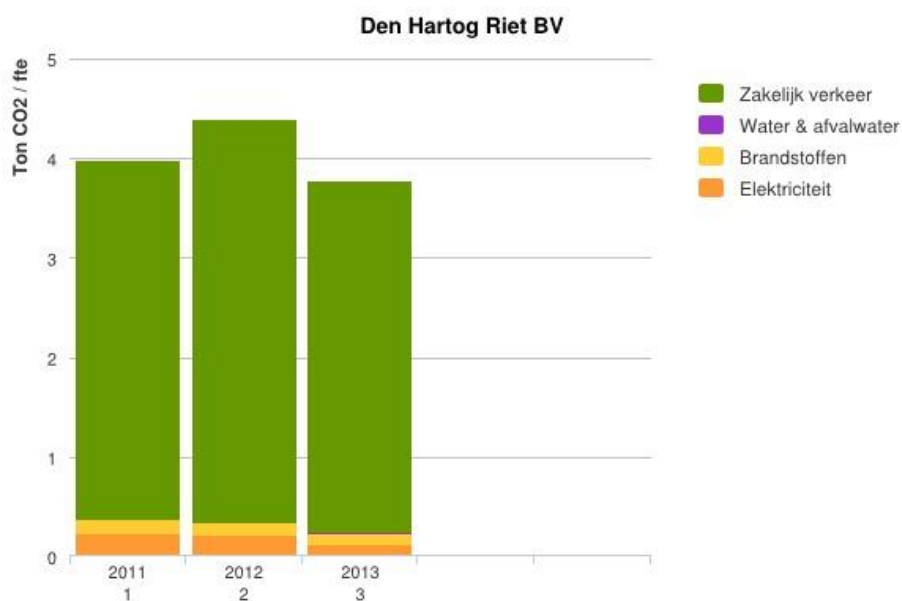
Den Hartog Rietbedrijf

De CO₂-uitstoot van Den Hartog Rietbedrijf is in 2013 gestegen met 11% ten opzichte van 2011. De uitstoot steeg van 47,8 ton naar 52,9 ton (stijging van 5,1 ton). Dit komt door een toename van het brandstofverbruik voor zakelijk verkeer. De CO₂-uitstoot per medewerker (fte) is wel gedaald, namelijk met 5,2%, zoals is te zien in de onderste grafiek. Met name het zakelijk verkeer per medewerker is gedaald.

Grafiek CO₂-emissie absoluut

Grafiek CO₂-emissie per medewerker (fte)

Genomen maatregelen

Den Hartog Rietbedrijf nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Omdat we 1 privé-aansluiting voor elektra en gas hebben, is er een tussenmeter geplaatst om het zakelijk verbruik inzichtelijk te maken.
- Hierdoor wisten we het energieverbruik en heeft Wemmers Installatiebedrijf zonnepanelen op de rietloods geplaatst om nagenoeg het volledige aantal kW van zakelijk en privé zelf op te wekken.
- Aanschaf nieuwe IVECO Daily trekker met Euro 5 ter vervanging Iveco Daily trekker van 2001.
- Overstappen op een zakelijk groen energiecontract voor de elektra die nog ingekocht moet worden.
- 60 zonnepanelen op dak geplaatst
- Afvalstromen nog beter scheiden en gescheiden aanbieden, eigen kleine composteerinrichting gemaakt.

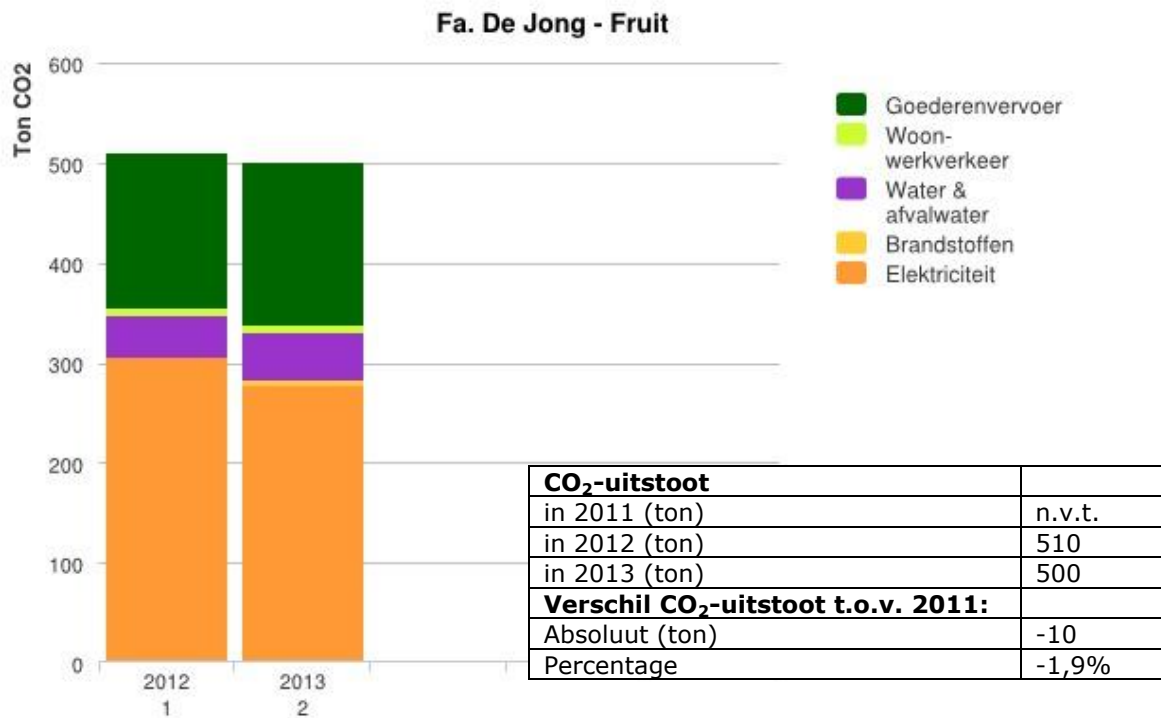
Geplande maatregelen

Den Hartog Rietbedrijf heeft de volgende maatregelen op de planning staan:

- Volledig brandstofverbruik per bestelbus en per medewerker gaan monitoren om meer bewustzijn onder de medewerkers te creëren en daardoor minder brandstof te verbruiken.

Fa. De Jong Fruit

Fa. De Jong Fruit heeft ervoor gekozen het jaar 2012 als referentiejaar te nemen en de cijfers van 2011 niet in de Milieubarometer in te voeren. De CO₂-uitstoot van Fa. De Jong Fruit is in 2013 gedaald met 1,9% ten opzichte van 2012. De uitstoot daalde van 510 ton naar 500 ton (daling van 10 ton). Dit komt door een afname van het elektriciteitsverbruik, wat te maken heeft met een kleinere oogst, waardoor minder fruit gesorteerd is.

Genomen maatregelen

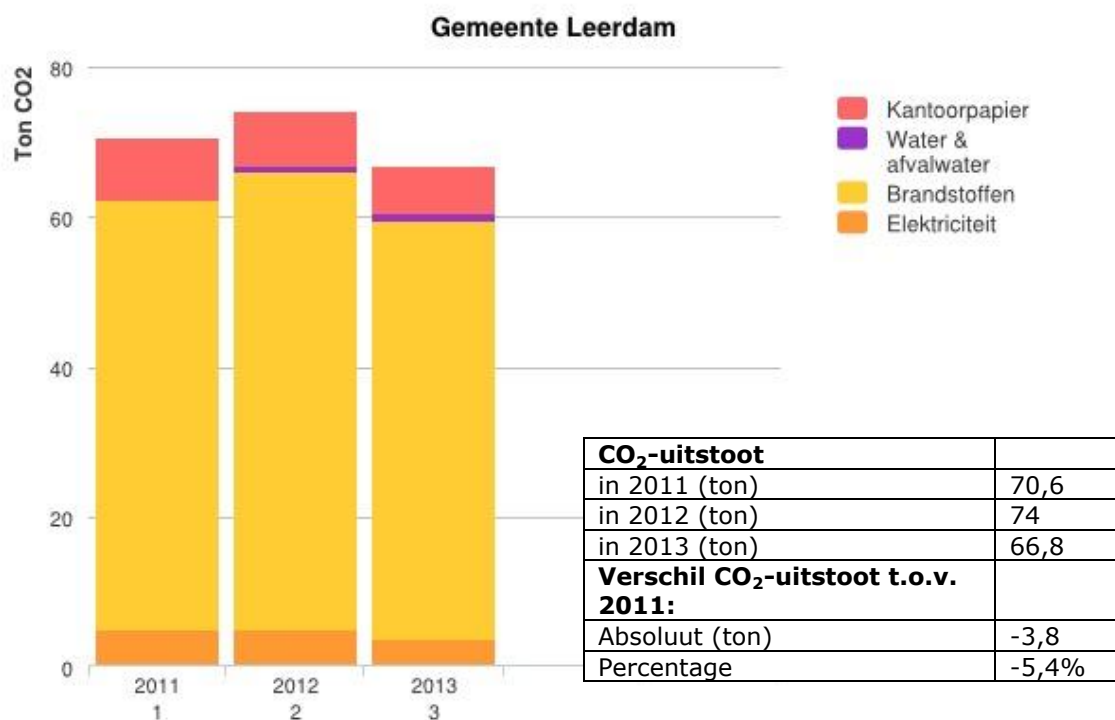
Fa. De Jong Fruit nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Toen 3 jaar geleden een nieuwe koeling is gebouwd, zijn de eisen van de moderne tijd er oversized in meegenomen. Hier valt niet veel meer op te besparen.
- Het bedrijf onderzoekt of ze zonnepanelen en led-verlichting willen aanschaffen.
- Bewustwording van het personeel over energiegebruik.

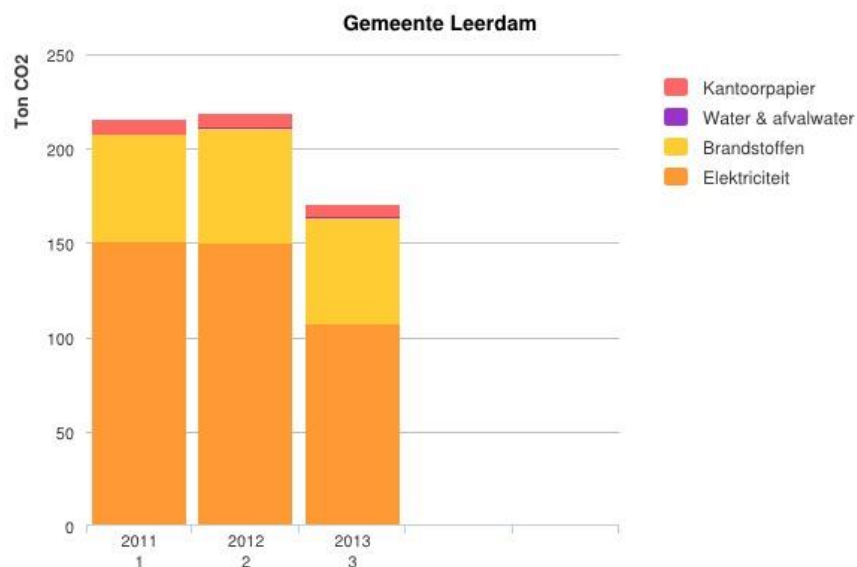
Gemeente Leerdam

De CO₂-uitstoot van de gemeente Leerdam is in 2013 gedaald met 5,4% ten opzichte van 2011. De uitstoot daalde van 70,6 ton naar 66,8 ton (daling van 3,8 ton). Dit komt door een afname van het kantoorpapier en een afname van het brandstofverbruik voor verwarming. De gemeente Leerdam heeft alle jaren groene stroom ingekocht, waardoor de daling in het elektriciteitsverbruik niet zichtbaar is. Dit is wel zichtbaar in de onderste grafiek, waar groene stroom niet is meegerekend. De CO₂-emissie is dan met 20,9% gedaald.

Grafiek CO₂-emissie met groene stroom

Grafiek CO₂-emissie zonder groene stroom

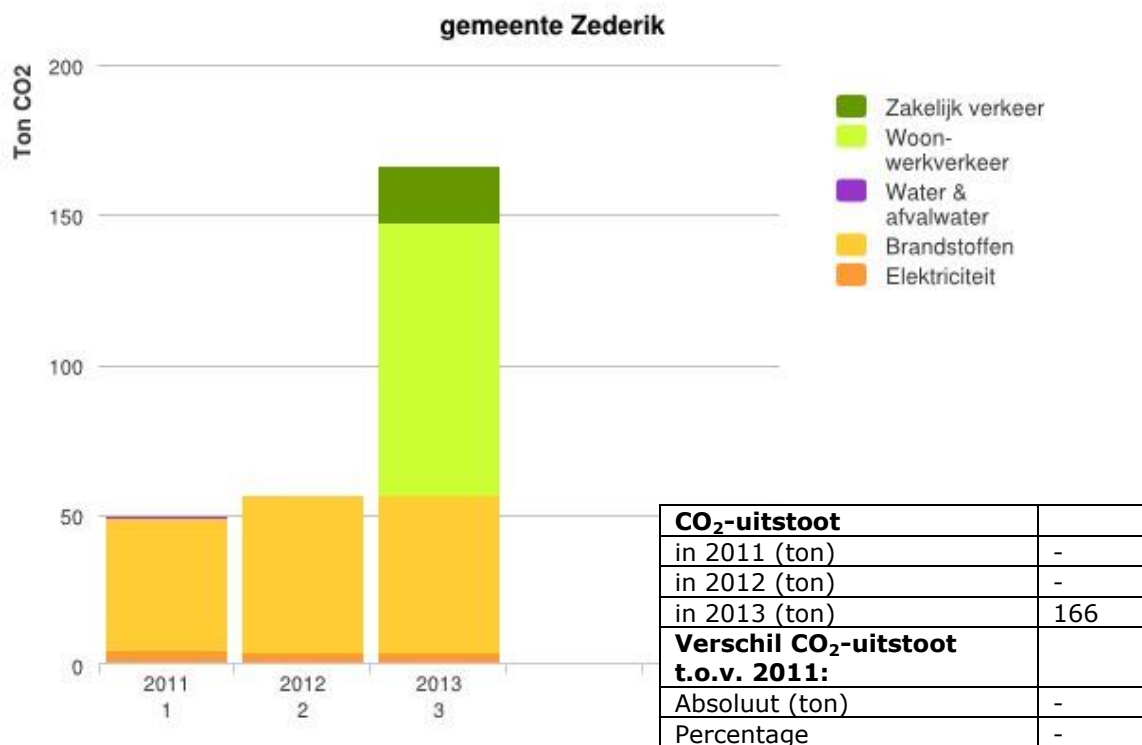

Geplande maatregelen

- CV-ketel vervangen op een natuurlijk moment en dan de meest energiezuinige kiezen.
- Overwegen om de verlichting te vervangen door LED-verlichting.
- Gedragsverandering van de medewerkers.

Gemeente Zederik

De gemeente Zederik heeft de CO₂-uitstoot van 2011 en 2012 nog niet volledig ingevuld in de Milieubarometer. Er kan dus nog geen uitspraak worden gedaan over een daling of stijging van de totale CO₂-uitstoot. Over de thema's die in alle jaren zijn ingevuld (Elektriciteit, Brandstoffen voor verwarming, Water & afvalwater) is de CO₂-emissie met 15% gestegen.

Genomen maatregelen

De gemeente Zederik nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

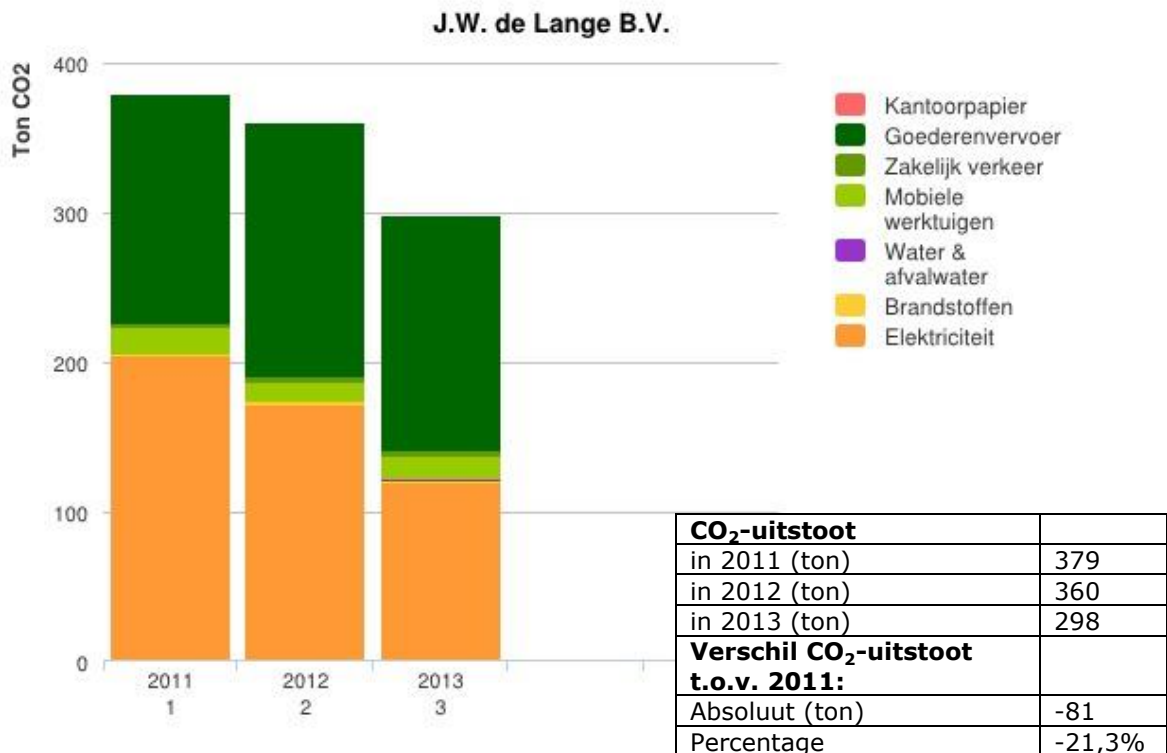
- Besparende maatregelen genomen in het gebouw

Geplande maatregelen

- Onderzoek welke mogelijkheden er nog zijn om energie en CO₂ te besparen.

J.W. de Lange

J.W. de Lange B.V. realiseerde in 2013 een besparing in CO₂-uitstoot van 21,3% ten opzichte van 2011. De uitstoot daalde van 379 ton in 2011 naar 298 ton in 2013 (daling van 81 ton). Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt door een daling in het elektriciteitsverbruik.

Genomen maatregelen

J.W. de Lange B.V. nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

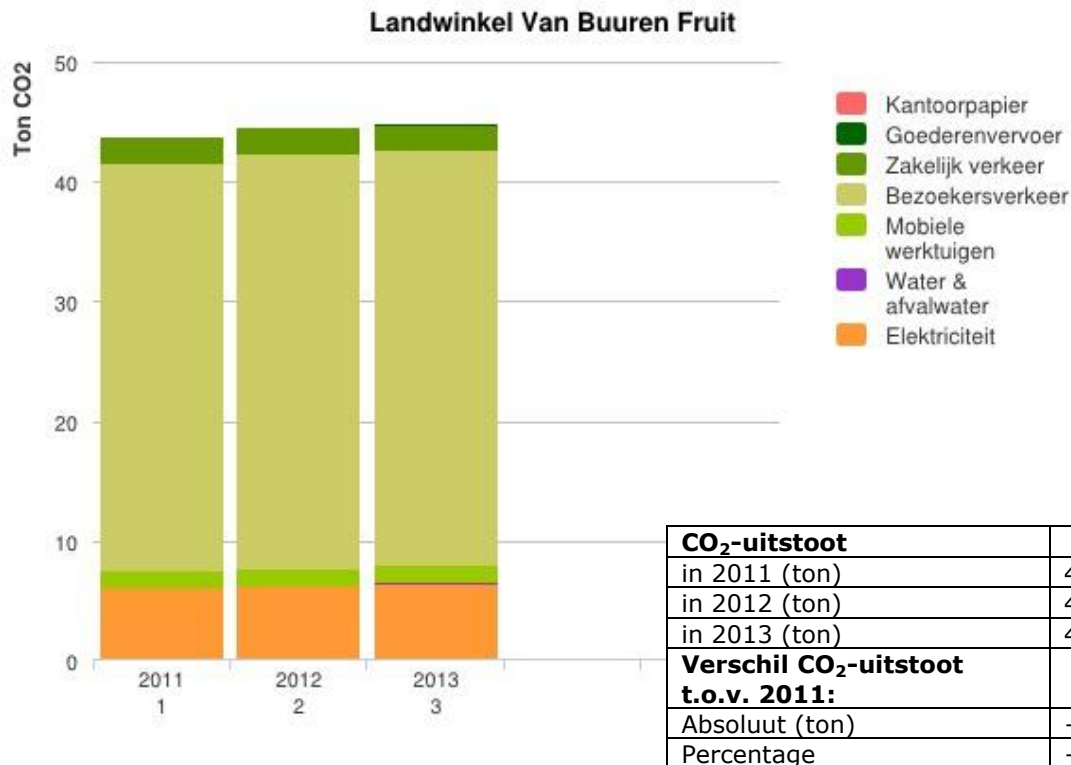
- Per 2012 een oude vrachtwagen vervangen door een schonere en zuinigere vrachtwagen (Euro V).
- In 2012 veel machines overgeschakeld van aggregaat stroom naar netstroom.
- Onderzoek gestart waarom nachtverbruik hoog is (30%) en deze zo mogelijk omlaag brengen.
- Alle containers gaan naar het containertransferium in Ridderkerk. Vanaf Ridderkerk gaan ze per binnenvaartschip verder naar de Maasvlakte.
- Het vervangen van de aggregaten voor een middenspanning-aansluiting

Geplande maatregelen

- In 2014 voornamelijk kijken hoe we bewuster om kunnen gaan met elektriciteit.

Landwinkel Van Buuren Fruit

De CO₂-uitstoot van Landwinkel Van Buuren Fruit steeg in 2013 met 2% ten opzichte van 2011. De uitstoot steeg van 43,7 ton in 2011 naar 44,8 ton in 2013 (stijging van 1,1 ton). Dit komt door een lichte toename van het elektriciteitsverbruik en brandstofverbruik voor mobiele werktuigen.

Genomen maatregelen

Landwinkel Van Buuren Fruit nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

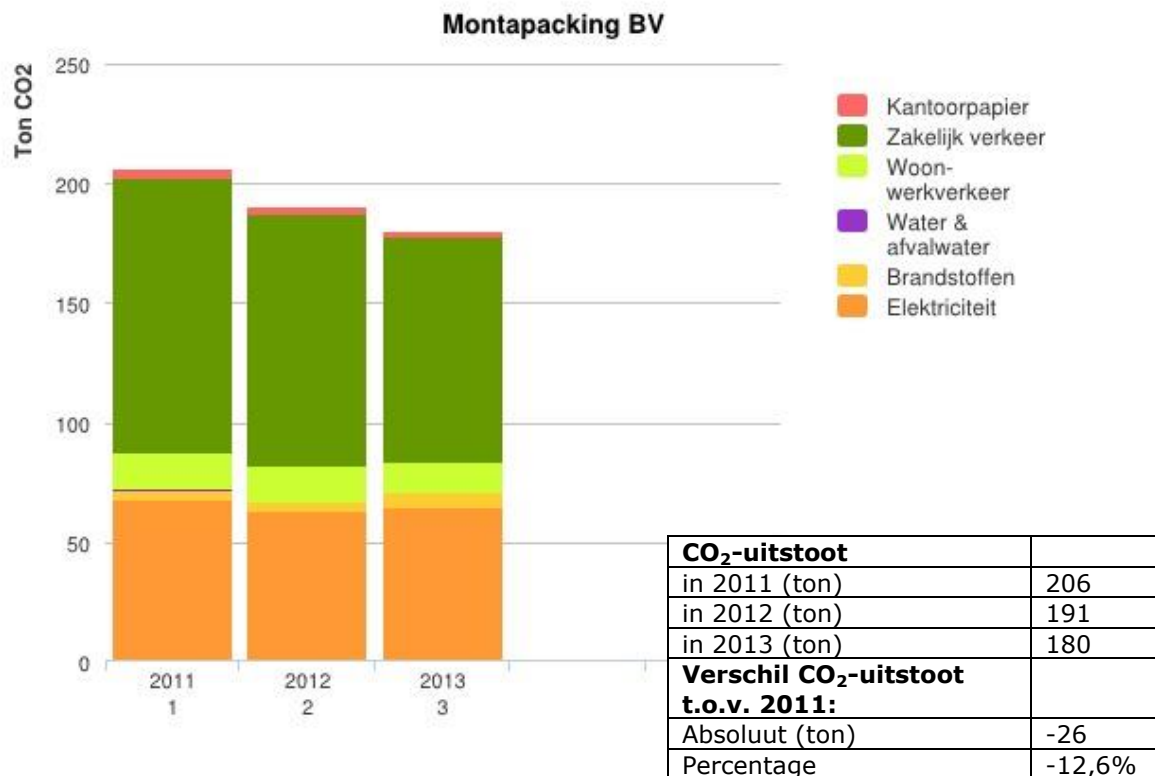
- Werknemers bewust gemaakt dat het belangrijk is om in ruimten die niet worden gebruikt niet onnodig het licht te laten branden.
- Werknemers gevraagd erop te letten dat de koelceldeuren goed worden gesloten.
- Nieuwe bestelwagen gekocht met lagere CO₂-emissie.
- Aanschaf energiezuinige pc.
- Goed letten op het scheiden van afval.
- Bewustmaking personeel
- Gebruik LED-lampen

Geplande maatregelen

- Voor 2014 doorzetten vervangen verlichting door LED-lampen
- Oriëntatie op plaatsing zonnepanelen

Montapacking

De CO₂-uitstoot van Montapacking in 2013 daalde met 12,6% ten opzichte van 2011. De uitstoot daalde van 206 ton naar 180 ton (daling van 26 ton). Dit kwam door een afname van het elektriciteitsverbruik en zakelijk verkeer.

Genomen maatregelen

Montapacking nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

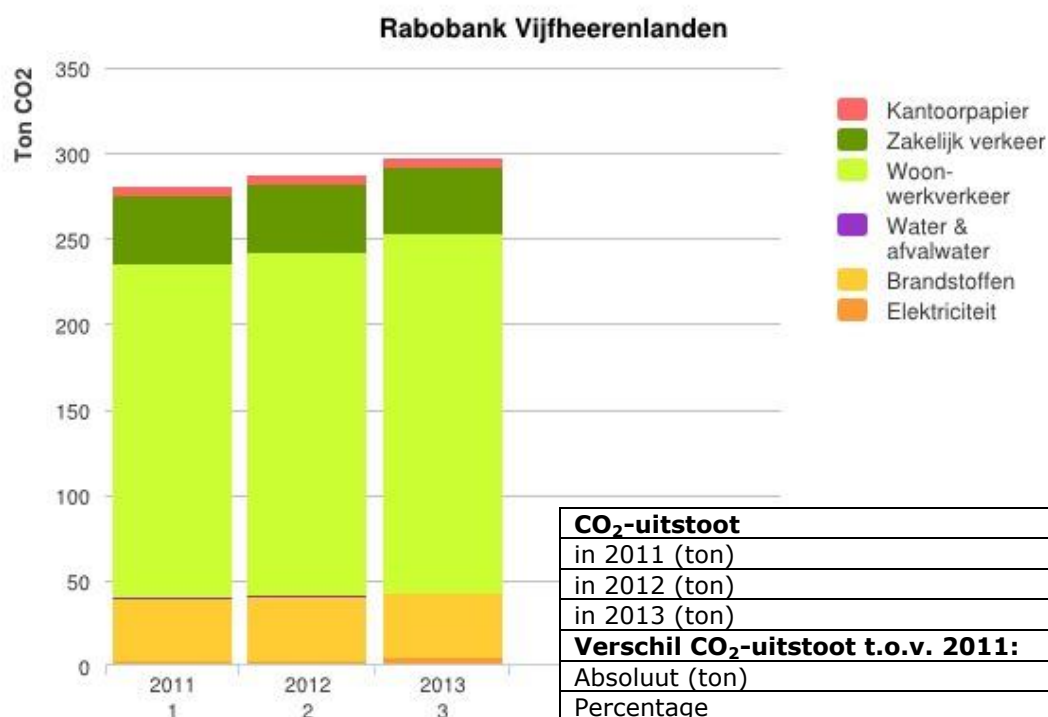
- Een machine gekocht die van het oud papier opvulmateriaal maakt voor het verzenden van pakketjes voor onze webshops. Dit reduceert de hoeveelheid oud papier sterk.
- Nieuwe warehouse voorzien van LED-verlichting.
- Bewegingssensoren in warehouse en toiletten aangebracht.
- Foliescheiding: het aantal restafvalcontainers is verlaagd van 7 naar 5. De medewerkers worden zo extra gemotiveerd om alle folie apart te houden.
- Iedere werkplek voorzien van 2 monitors, om zo het onnodig uitprinten van mails te verlagen.
- Extra bewegingssensoren installeren in kantine, trappenhuizen en productieafdeling.
- Brandstofverbruik en het nieuwe rijden meer aandacht geven.
- Airco op kantoren en productieruimten onderzoeken.

Rabobank Vijfheerenlanden

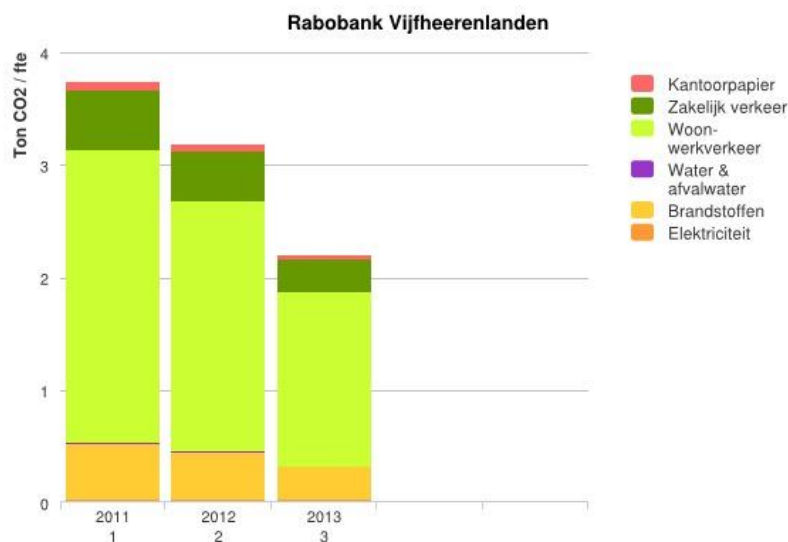
De CO₂-uitstoot van Rabobank Vijfheerenlanden in 2013 is met 6% gestegen ten opzichte van 2011. De uitstoot steeg van 280 ton naar 297 ton (stijging van 17 ton). Dit kwam vooral door een uitbreiding van het kantoor in vloeroppervlak en aantal medewerkers.

De CO₂-uitstoot per medewerker (fte) en per m² vloeroppervlak is wel gedaald, namelijk met 41,1% resp. 11,5%, zoals is te zien in onderstaande grafieken. Met name het woon-werkverkeer per medewerker is sterk gedaald.

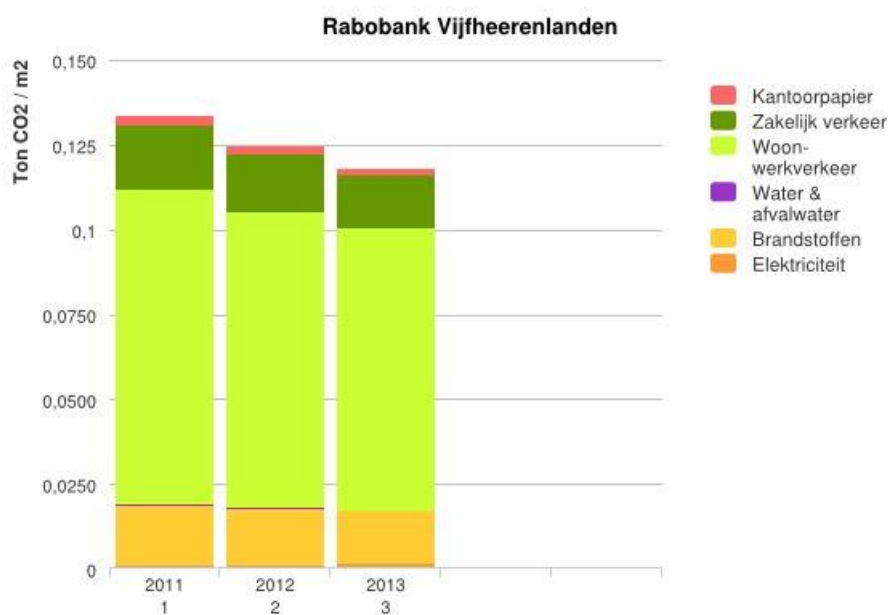
Grafiek CO₂-emissie absoluut

Grafiek CO₂-emissie per fte

Grafiek CO₂-emissie per m² vloeroppervlak

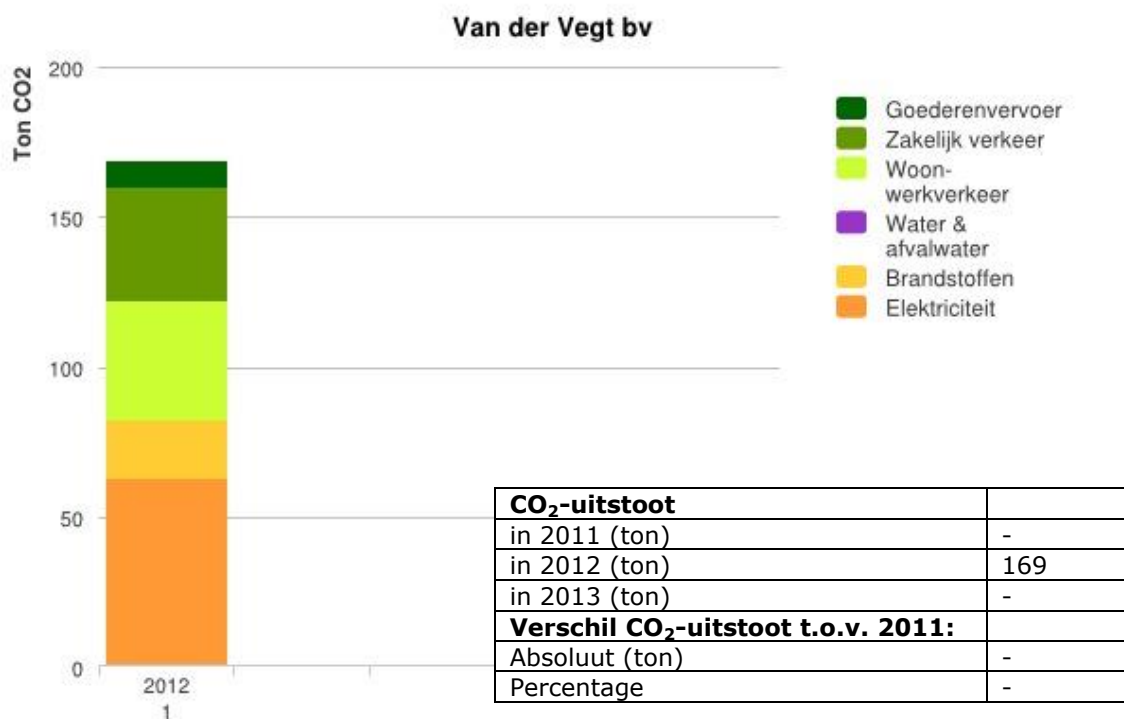
Genomen maatregelen

Rabobank Vijfheerenlanden nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Betere klimaatinstelling
- Vermindering van de hoeveelheid lampen
- Alle halogeenlampen vervangen door led-lampen
- Nieuwe koelmachine op het dak
- Zalen omgebouwd naar sensorverlichting
- Mensen bewust met energie om laten gaan

Van der Vegt Smeed- en constructiebedrijf

De CO₂-uitstoot van Van der Vegt Smeed- en constructiebedrijf in 2012 was 169 ton. De Milieubarometer van 2011 en 2013 is nog niet ingevuld, dus het is nog niet bekend in hoeverre de CO₂-uitstoot is gedaald of gestegen.

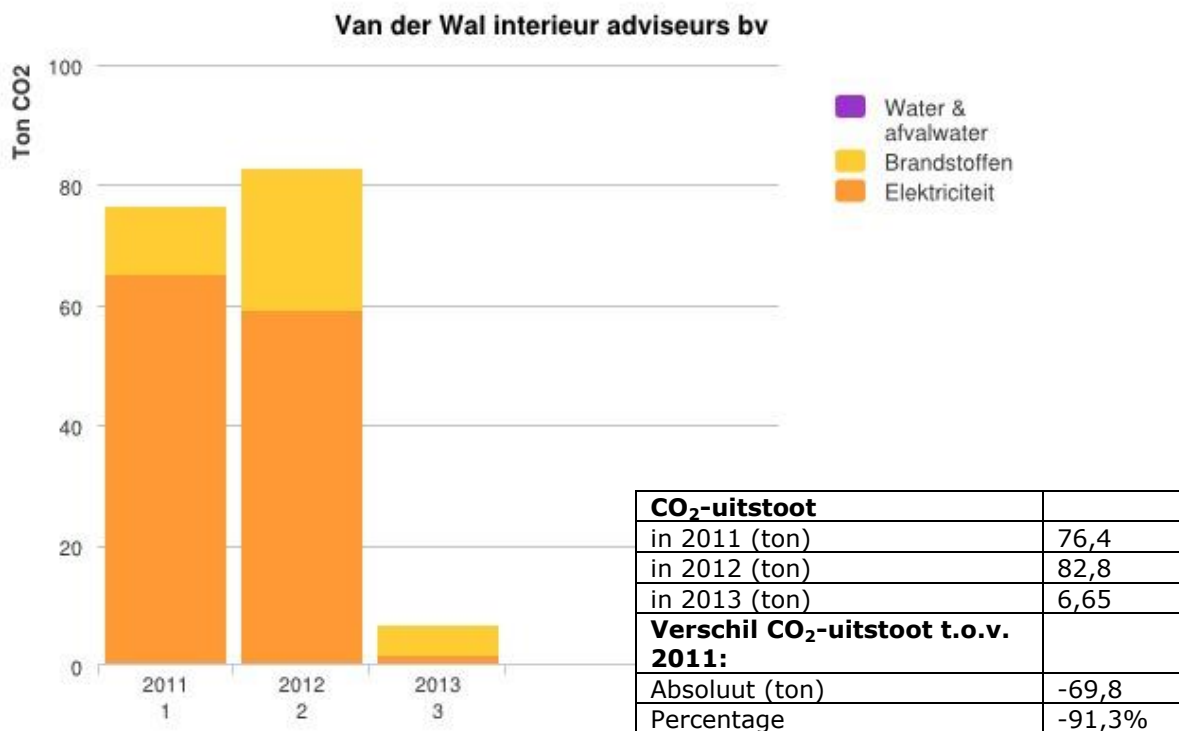

Maatregelen

Geen gegevens

Van der Wal interieur adviseurs

De CO₂-uitstoot van Van der Wal interieur adviseurs is in 2013 met 91,3% gedaald ten opzichte van 2011. De uitstoot daalde van 76,4 ton in 2011 naar 6,65 ton in 2013 (daling van 69,8 ton). Dit kwam vooral door overstap op groene stroom. Opgemerkt wordt dat het gasverbruik in 2013 geschat is.

Uitgevoerde maatregelen

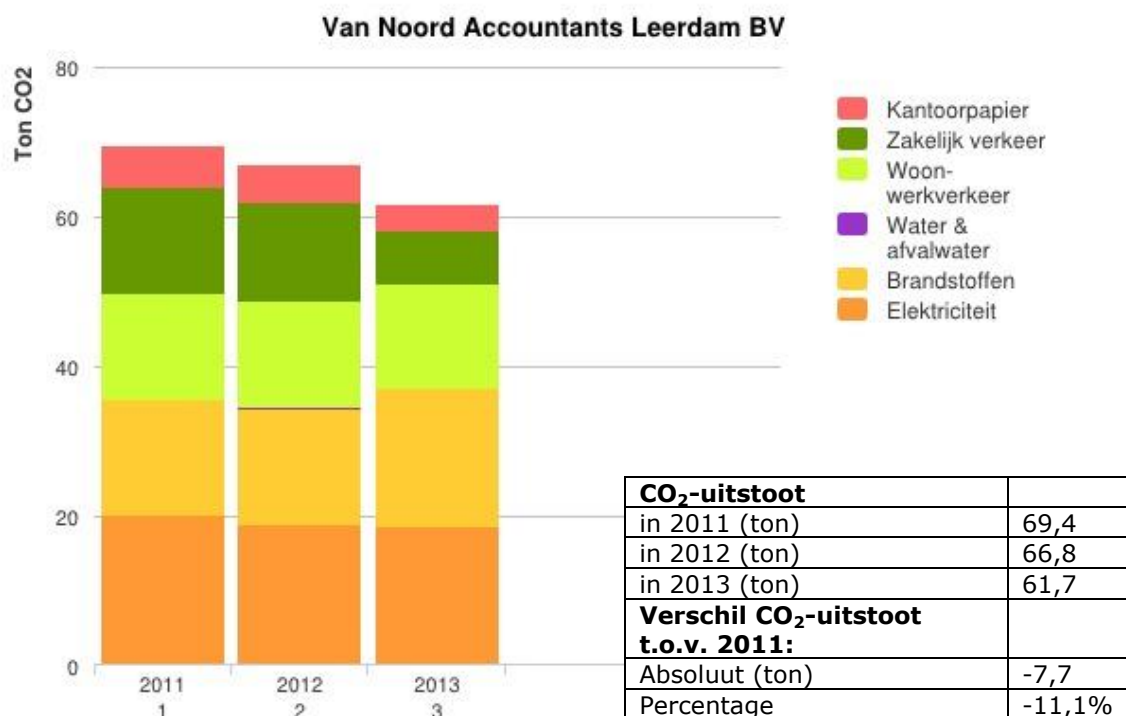
- Bewust lichtgebruik
- Ombouwen 100 watt lampen naar 35 watt lampen
- Een aantal LED lampen ipv gasontlading en halogeen.
- Overstap op groene stroom

Geplande maatregel 2014

- Verder gaan met ombouwen 100 watt lampen naar 35 watt lampen.

Van Noord Accountants Leerdam

Van Noord Accountants Leerdam heeft de afgelopen jaren de CO₂-uitstoot elk jaar doen dalen. Van Noord Accountants Leerdam realiseerde in 2013 een besparing in CO₂-uitstoot van 11,1% ten opzichte van 2011. De uitstoot daalde van 69,4 ton naar 61,7 ton (daling van 7,7 ton). De grootste daling is gemaakt binnen zakelijk verkeer, door de aanschaf van een elektrische auto ter vervanging van een benzineauto.

Genomen maatregelen

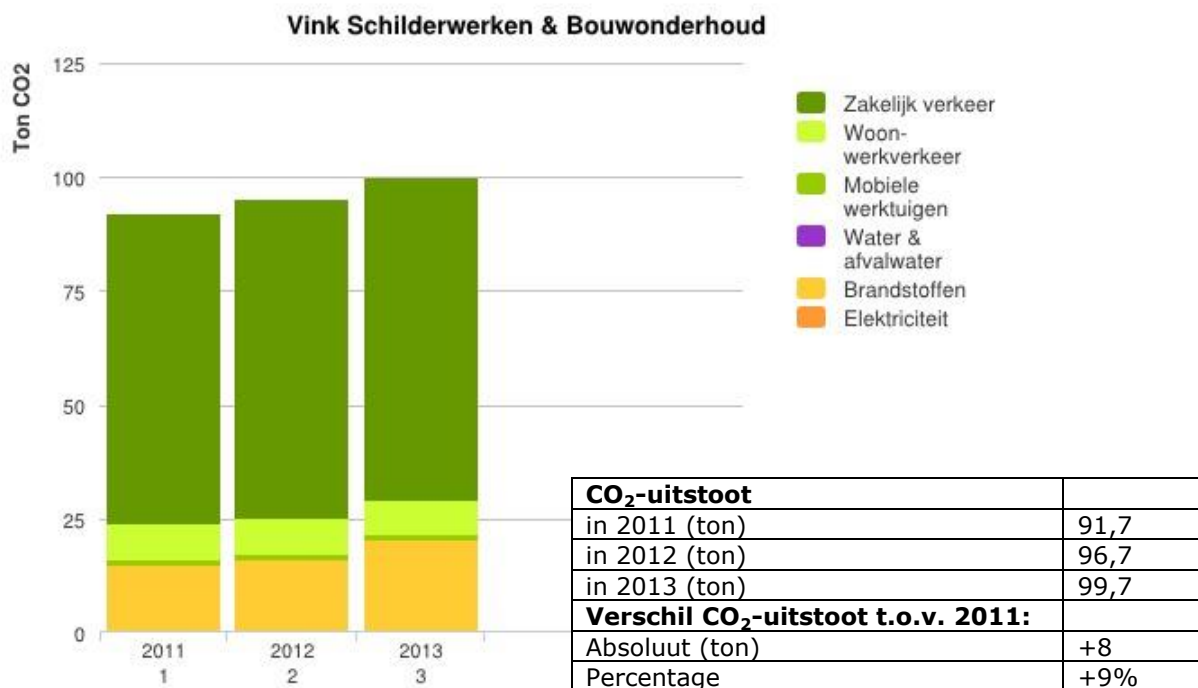
Van Noord Accountants Leerdam nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- In 2011: 1 zuinige auto aangeschaft
- In 2012: 1 zuinige auto aangeschaft
- In 2013: 1 zuinige auto aangeschaft en 1 elektrische auto gekocht ter vervanging van 7 jaar oude grote benzineauto.
- In 2013: 77 zonnepanelen aangeschaft
- In werkoverleg medewerkers bewust gemaakt van verbruik.
- Licht gaat eerder uit bij niet gebruik van ruimtes e.d.
- Inmiddels staan offertes uit voor aanschaf van zonnepanelen aan de achterzijde van het kantoorpand. Het investeringsbesluit is nog niet genomen, dit vergt nog verder onderzoek.

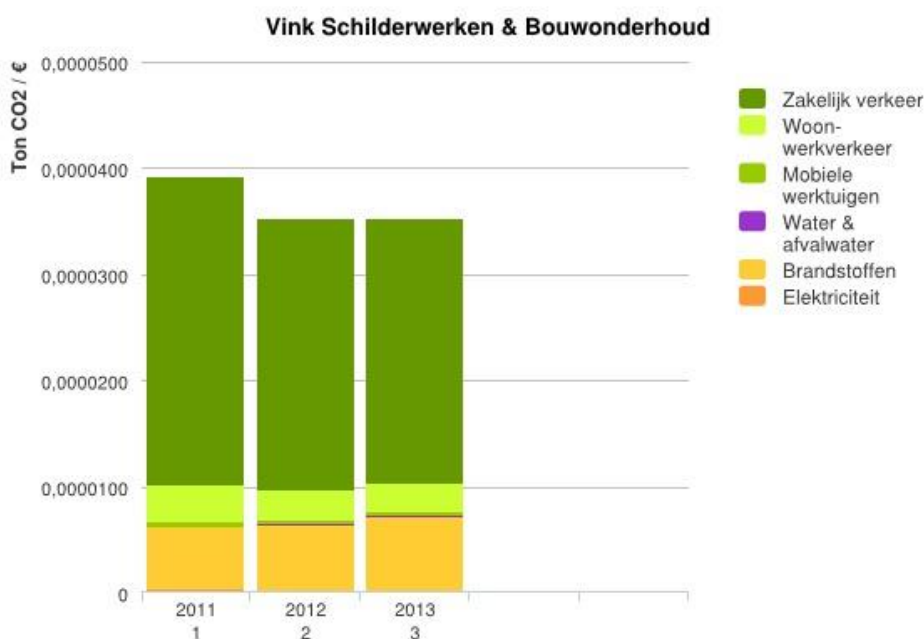
Vink Schilderwerken & Bouwonderhoud

De CO₂-uitstoot van Vink Schilderwerken & Bouwonderhoud steeg in 2013 met 9% ten opzichte van 2011. De uitstoot steeg van 91,7 ton naar 99,7 ton (stijging van 8 ton). Dit kwam met name door een toename van zakelijk verkeer, wat te verklaren is door een toename van de hoeveelheid werk (omzet). Per euro omzet is de CO₂-emissie wel gedaald, namelijk met 10%.

Grafiek CO₂-emissie absoluut

Grafiek CO₂-emissie per euro omzet

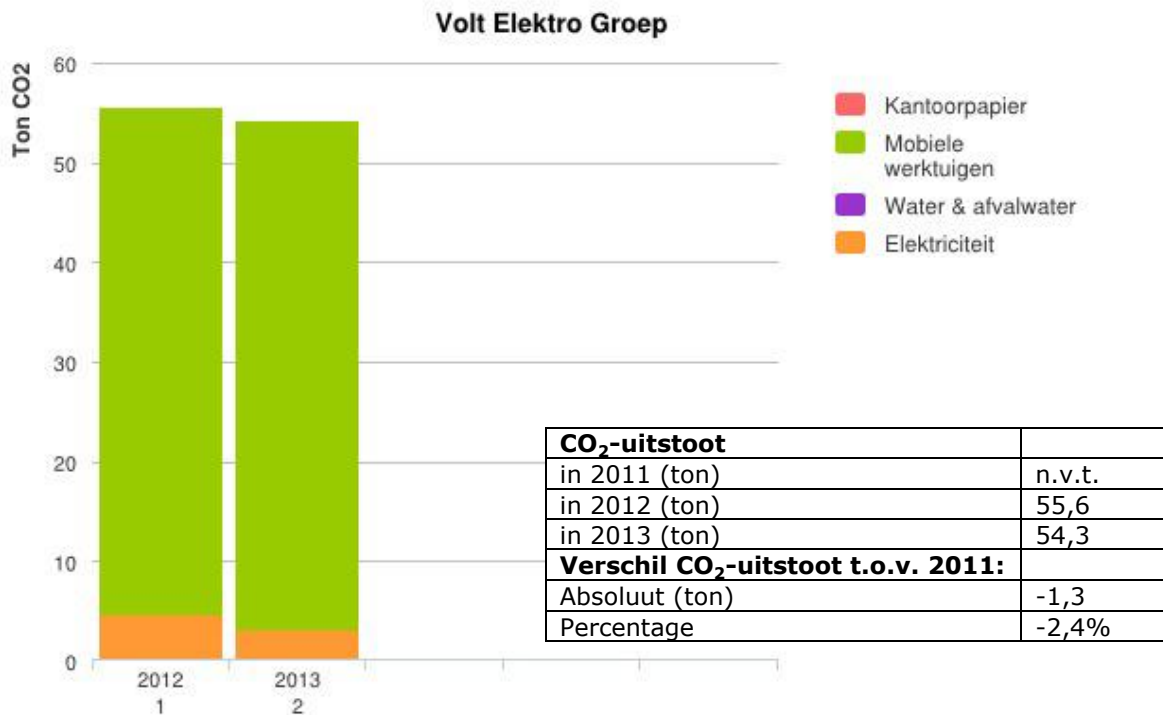

Genomen maatregelen

Vink Schilderwerken & Bouwonderhoud heeft voorafgaand aan het convenant al veel energiebesparende maatregelen genomen en is momenteel aan het onderzoeken welke mogelijkheden er nog zijn.

Volt Elektro Groep

De CO₂-uitstoot van Volt Elektro Groep is in 2013 gedaald met 2,4% ten opzichte van 2012. De uitstoot daalde van 55,6 ton naar 54,3 ton (daling van 1,3 ton). Dit kwam door een daling van het elektriciteitsverbruik. Volt Elektro Groep heeft het gasverbruik nog niet ingevuld. Omdat de verbruikscijfers van 2011 lastig te achterhalen waren, heeft het bedrijf ervoor gekozen om 2012 als referentiejaar te nemen en de cijfers van 2011 niet in de Milieubarometer in te voeren.

Genomen maatregelen

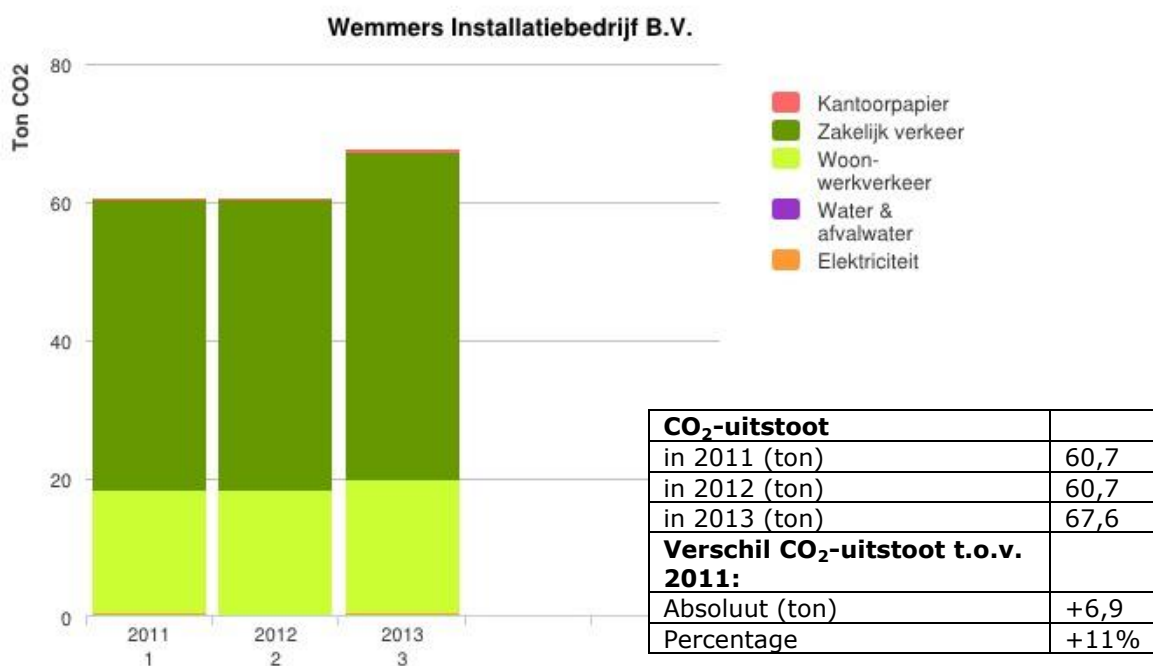
Volt Elektro Groep nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Opel Ampera aangeschaft
- Tijdschakelingen
- Het monitoren van gas en elektra t.b.v. bewustwording
- Energiezuinige verlichting
- Aanschaf elektrische auto
- Tijd klok tussen MV-box
- Gedrag, elke avond handmatig printers uitschakelen
- Montage zonnepanelen
- Monitoringssysteem geïmplementeerd
- Het in de markt zetten van energiebesparende producten en diensten (zonnepanelen, energiemonitoring, laadpalen elektrische auto's, advisering en implementatie energiezuinige systemen).

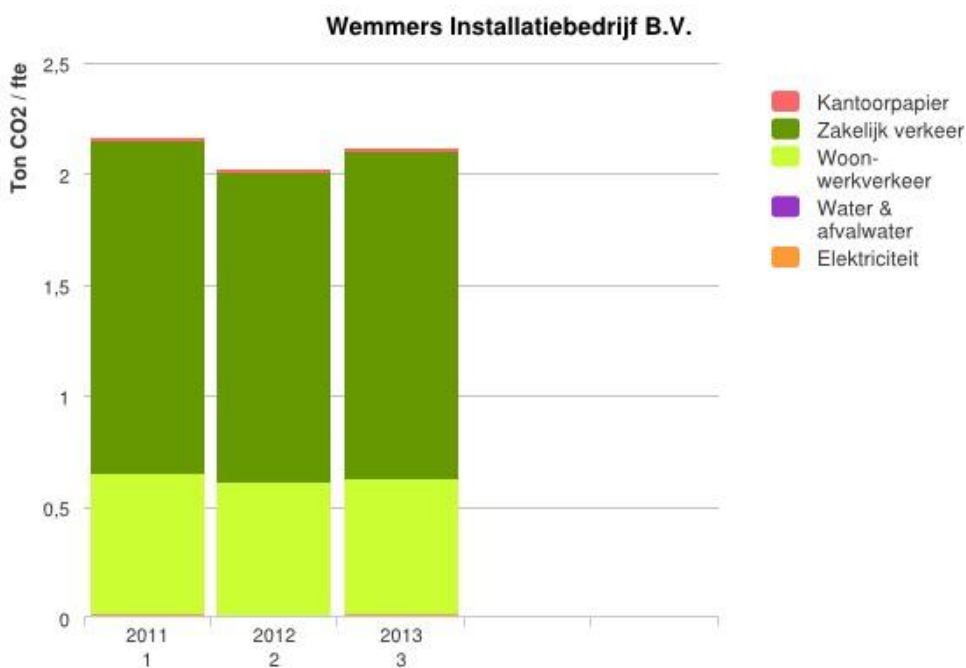
Wemmers Installatiebedrijf

CO₂-uitstoot van Wemmers Installatiebedrijf is met 11% gestegen, van 60,7 ton in 2011 naar 67,6 ton in 2013. Dit is een toename van 6,9 ton. Het zakelijk verkeer is het meest gestegen, het woon-werkverkeer is licht gestegen. Gerekend per medewerker is de CO₂-uitstoot gedaald met 2,5%.

Grafiek CO₂-uitstoot absoluut

Grafiek CO₂-uitstoot per medewerker

Wemmers Installatiebedrijf heeft alle jaren groene stroom ingekocht, waardoor de daling in het elektriciteitsverbruik niet zichtbaar is. Dit is wel zichtbaar in de onderste grafiek, waar groene stroom niet is meegerekend. De CO₂-emissie is dan met 7,4% gedaald.

Grafiek CO₂-uitstoot per medewerker

Genomen maatregelen

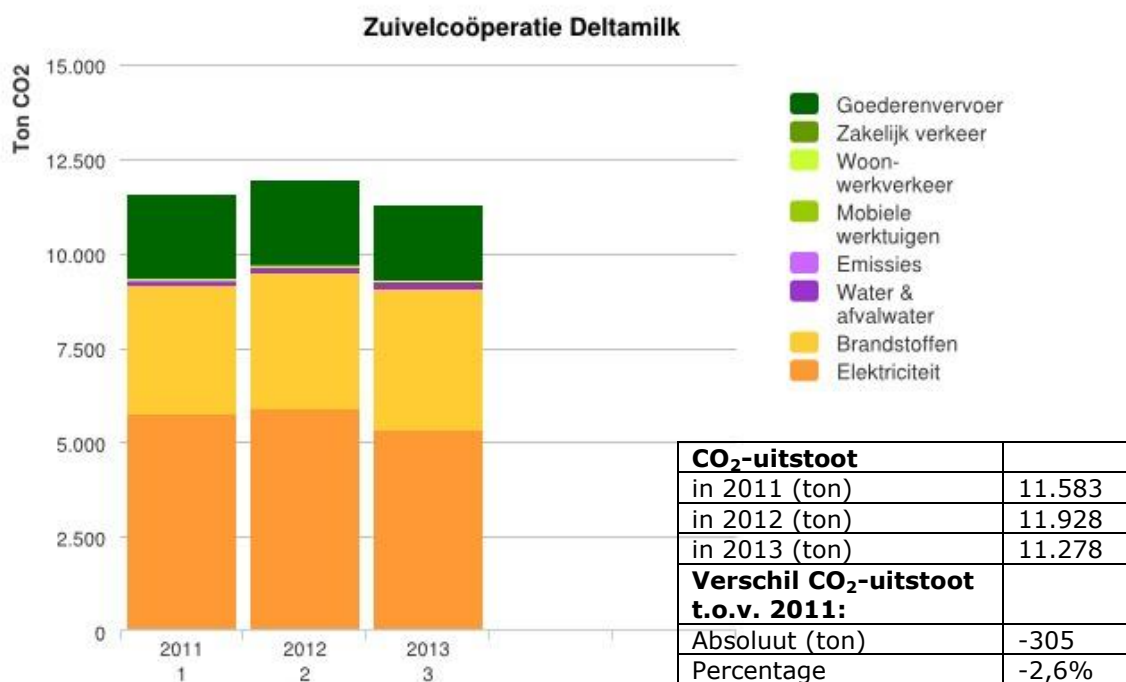
Wemmers Installatiebedrijf heeft de volgende maatregelen genomen om de CO₂-uistoot te beperken:

- Finetunen van de klimaatregeling en het domotica-syteem.
- Blackboxen in bedrijfsbusjes: het bedrijf is bezig om met de leverancier te kijken of door middel van het inzichtelijk maken van verbruik en gebruikersgedrag tot besparing op de brandstof kunnen komen.

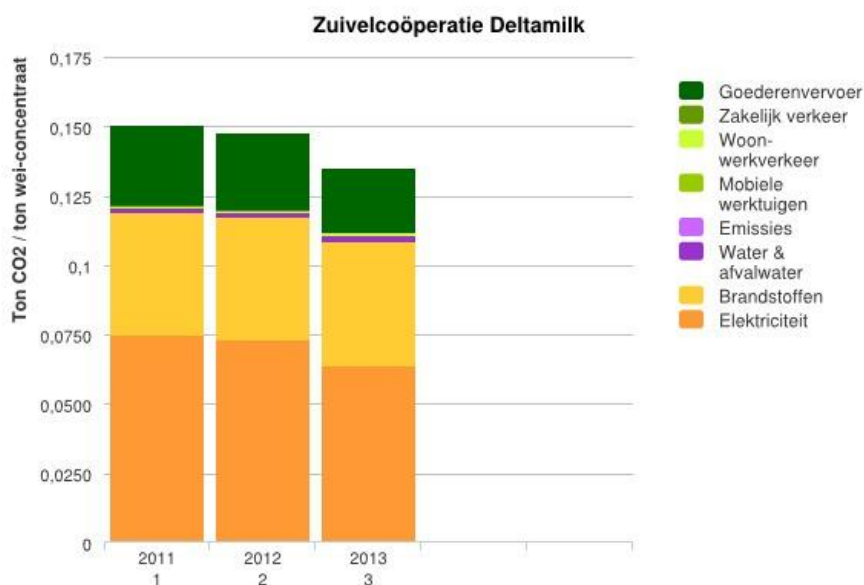
Zuivelcoöperatie Deltamilk – De Graafstroom

De CO₂-uitstoot van Zuivelcoöperatie Deltamilk, vestiging De Graafstroom, is in 2013 met 2,6% afgenomen ten opzichte van 2011. De uitstoot daalde van 11.583 ton in 2011 naar 11.217 ton in 2013 (daling van 305 ton). Dit komt met name door een afname in het elektriciteitsverbruik. Het grootste deel van de CO₂-emissie van Deltamilk is afkomstig van elektriciteit- en aardgasverbruik voor productie. Gerekend per ton wei-concentraat (een product van De Graafstroom) is de CO₂-emissie nog sterker gedaald, namelijk met 10,2%.

Grafiek CO₂-emissie absoluut

Grafiek CO₂-emissie per ton wei-concentraat

Genomen maatregelen

- Verhoging van de efficiency binnen de kaasfabriek, hierdoor is een lager energie verbruik per kg eindproduct ontstaan.
- Nieuw kaaspakhuis in gebruik genomen waarin energiebesparende maatregelen zijn doorgevoerd.(o.a. zone-schakeling van de verlichting in het pakhuis, energiezuinige luchtbehandelingsinstallaties).
- Vervanging van elektromotoren door motoren in IE3 energiezuinige varianten (continu proces).
- Efficiënter plannen van het melktransport waardoor met minder km meer melk werd getransporteerd.

Geplande maatregelen

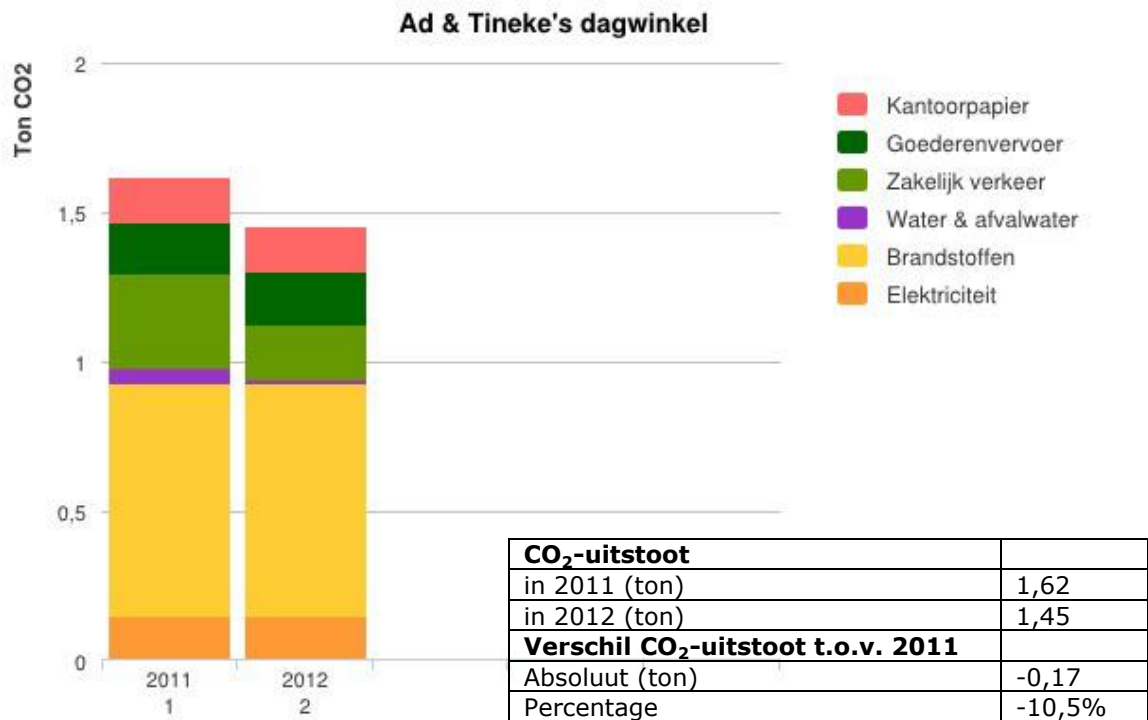
- De belangrijkste maatregel die in 2014 een aanzienlijke besparing op energie, water, afvalwater en (wei)transport gaat leveren, is het plaatsen en in gebruik nemen van een RO (omgekeerde osmose) installatie voor het indikken van de wei. Deze is operationeel in de tweede helft van 2014. Hiermee zal het vrijgekomen water weer worden ingezet als proceswater.

Ad & Tineke's dagwinkel

In 2014 gestopt met deelname EC-II

Ad & Tineke's dagwinkel realiseerde in 2012 een besparing in CO₂-uitstoot van 10,5% ten opzichte van 2011. De uitstoot daalde van 1,62 ton naar 1,45 ton (daling van 0,17 ton). Dit is met name gerelateerd aan de afname in zakelijk verkeer.

Omdat Ad & Tineke's dagwinkel in 2014 is gestopt met deelname aan Energieconvenant-II, is de CO₂-emissie van het jaar 2013 niet bekend.

Maatregelen

Ad & Tineke's dagwinkel nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

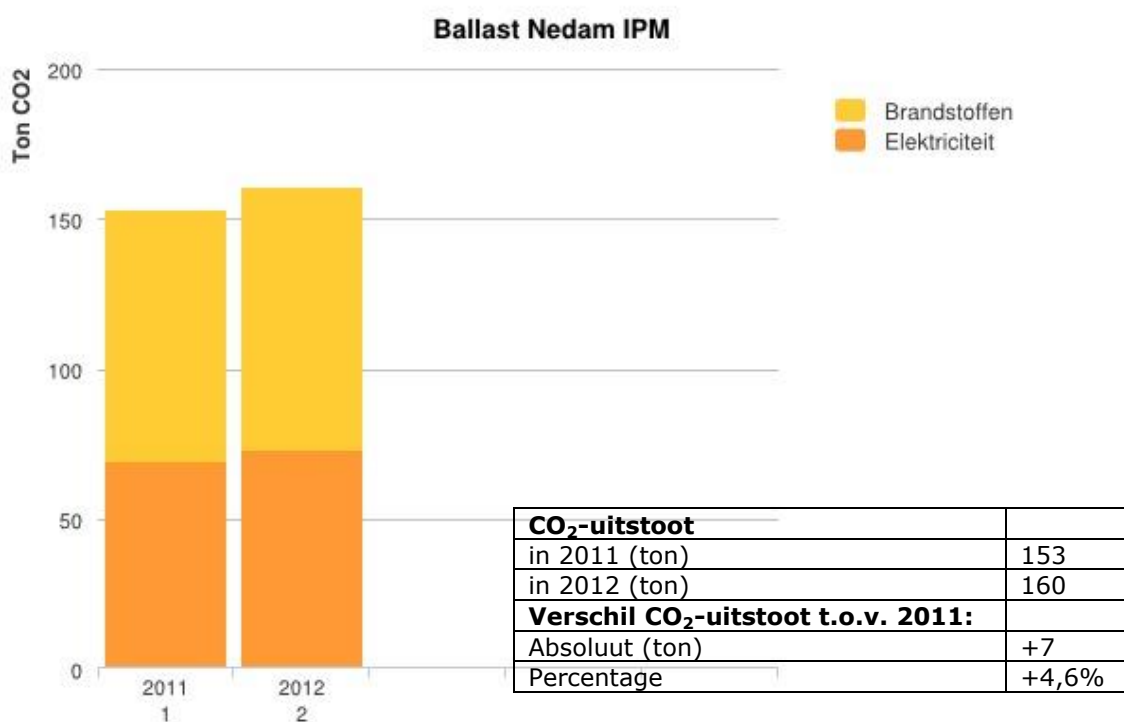
- Bewustwording van het personeel.
- Alle TL-lampen (108 stuks) vervangen door nieuwe verlichting, namelijk LED platen.

Ballast Nedam IPM Leerdam

In 2014 gestopt met deelname EC-II

De CO₂-uitstoot van Ballast Nedam IPM Leerdam is in 2012 met 4,6% gestegen ten opzichte van 2011. De uitstoot steeg van 153 ton naar 160 ton (stijging van 7 ton). De toename in het brandstofverbruik voor verwarming komt waarschijnlijk doordat 2012 kouder was dan 2011.

Omdat Ballast Nedam IPM Leerdam in 2014 is gestopt met deelname aan Energieconvenant-II, is de CO₂-emissie van het jaar 2013 niet bekend.

Maatregelen

Ballast Nedam IPM Leerdam nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Zonnepanelen geïnstalleerd
- Dak vervangen en isolatie verbeterd

Heerenlanden College

In 2014 gestopt met deelname EC-II

Het Heerenlanden College heeft de Milieubarometer niet ingevuld.

Maatregelen

Geen gegevens

Bijlage 1: CO₂-uitstoot per bedrijf

Hieronder is de CO₂-uitstoot van de deelnemers aan het Blauwzaam Energieconvenant II weergegeven voor de jaren 2011, 2012 en 2013. Enkele bedrijven hebben de Milieubarometer nog niet volledig ingevuld.

Het verschil ten opzichte van het referentiejaar (2011) is alleen berekend voor de bedrijven die alle jaren hebben ingevuld. Een verschil kleiner dan nul betekent een besparing (groen). Een verschil groter dan nul betekent een stijging (rood).

Bedrijf	CO ₂ -emissie (ton)			Verskil t.o.v. 2011	
	2011	2012	2013	ton	%
Architectenbureau Bikker	26,4	24,1	19,4	-7	-26,6%
Aspect – ICT	176	176	162	-14	-8,1%
Avelingen Groep	1.217	1.225	1.127	-90	-7,4%
C.M. Baars & Zn.	4.400	4.635	4.554	154	3%*
Den Hartog Rietbedrijf	47,8	57,1	52,9	5,1	11%*
Fa. de Jong – Fruit	510	510	500	-10	-1,9%
Gemeente Leerdam	70,6	74	66,8	-3,8	-5,4%
Gemeente Zederik			166		
J.W. de Lange	379	360	298	-81	-21,3%
Landwinkel Van Buuren Fruit	43,7	44,5	44,8	1,1	2%
Montapacking	206	191	180	-26	-12,6%
Rabobank Vijfheerenlanden	280	287	297	17	6%*
Van der Vegt		169			
Van der Wal Interieur adviseurs	76,4	82,8	6,65	-69,8	-91,3%
Van Noord Accountants Leerdam	69,4	66,8	61,7	-7,7	-11,1%
Vink Schilderwerken	91,7	96,7	99,7	8	9%*
Volt Electro Groep Leerdam	n.v.t.	55,6	54,3	-1,3	-2,4%
Wemmers Installatiebedrijf	60,7	58,1	67,6	6,9	11%*
Zuivelcoöperatie DeltaMilk - De Graafstroom	11.583	11.928	11.278	-305	-2,6%

**De absolute CO₂-emissie is gestegen. De CO₂-emissie per medewerker of per omzet is wel gedaald. Zie de bedrijfspagina in dit rapport.*

Bijlage 2: Gebouwbonden energie

Hieronder staat een overzicht van het gebouwgebonden energieverbruik van de deelnemende bedrijven aan het Blauwzaam Energieconvenant II over 2011, 2012 en 2013. Eén bedrijf heeft het gebouwgebonden energieverbruik nog niet volledig ingevuld in de Milieubarometer.

Gebouwbonden energieverbruik is de som van het elektriciteitsverbruik en het brandstofverbruik op locatie (aardgas, houtsnippers, stookolie, stadsverwarming etc.). Elektriciteit en stadsverwarming wordt hierbij geconverteerd naar primair energieverbruik (de hoeveelheid energie die de voor de productie van deze energie wordt gebruikt) conform de rekenregels in de Meer Jaren Afspraken. Gebouwbonden energieverbruik wordt uitgedrukt in GJ. Aan vervoer gerelateerde componenten zitten hier niet bij in.

Het verschil ten opzichte van het referentiejaar (2011) is alleen berekend voor de bedrijven die alle jaren hebben ingevuld. Een verschil kleiner dan nul betekent een besparing (groen). Een verschil groter dan nul betekent een stijging (rood).

Zie ook de toelichting op pagina 4 van dit rapport ('Energiebesparing & CO₂-besparing').

Bedrijf	Gebouwbonden energie (GJ)			Verskil t.o.v. 2011	
	2011	2012	2013	GJ	%
Architectenbureau Bikker	266	266	214	-52	-20%
Aspect - ICT	1.470	1.699	1.646	176	12%
Avelingen Groep	19.364	19.753	18.355	-1.009	-5%
C.M. Baars & Zn.	1.231	1.237	1.264	33	3% ¹
Den Hartog Rietbedrijf	82,6	82,6	61,2	-21,4	-26%
Fa. de Jong - Fruit	6.059	6.059	5.588	-471	-8%
Gemeente Leerdam	3.964	4.020	3.097	-867	-22%
Gemeente Zederik	3.092	3.193	3.245	153	5%
J.W. de Lange	1.847	1.575	1.690	-157	-9%
Landwinkel Van Buuren Fruit	120	123	127	7	6%
Montapacking	1.412	1.310	1.381	-31	-2%
Rabobank Vijfheerenlanden	2.242	2.498	3.366	1.124	50% ²
Van der Vegt		1.576			
Van der Wal Interieur adviseurs	1.484	1.581	1.140	-344	-23%
Van Noord Accountants Leerdam	666	641	688	22	3%
Vink Schilderwerken	674	706	599	-75	-11%
Volt Electro Groep Leerdam	n.v.t.	90	61,5	-28,5	-32%
Wemmers Installatiebedrijf	775	411	479	-296	-38%
Zuivelcoöperatie DeltaMilk - De Graafstroom	172.776	178.614	170.306	-2.470	-1%

¹Het absolute gebouwgebonden energieverbruik is gestegen. Het gebouwgebonden energieverbruik per medewerker is wel gedaald, met 1,5%.

²Het absolute gebouwgebonden energieverbruik is gestegen. Het gebouwgebonden energieverbruik per medewerker is wel gedaald, met 16,7%.